

Rudolf Lukas 11. 10. 1886 – 22. 2. 1938

důstojník Rakousko-Uherské armády

Malvazinecký hřbitov, odd. CII, hrob 196

adopční nájemce Spolek Jednadvadesátníci (od roku 2017)

Major Rudolf Lukas (11. 10. 1886 – 22. 2. 1938) byl důstojníkem Rakousko-Uherské a později Československé armády, velitelem Jaroslava Haška a přímým předobrazem jeho literární postavy nadporučíka Lukáše. Narodil se ve Velkém Varaždíně v Uhersku, ale jeho otec, poštovní oficiál, byl záhy po synově narození přeložen do Prahy, a tak strávil své dětství na pražském Smíchově. V letech 1904–1909 vystudoval pěchotní kadetní školu v Brně. Následně byl jako praporčík zařazen k 9. polní setnině praporu III/91 v Praze. V roce 1911 byl přeložen do Českých Budějovic, kde byl v roce 1912 povýšen na poručíka a začátkem srpna 1914 odjel jako velitel čety 16. setniny praporu IV/91 na srbské bojiště, kde absolvoval řadu bojů. Od ledna 1915 byl povýšen na nadporučíka a spolu s 91. plukem byl přesunut na karpatské bojiště. Po pobytu v nemocnici byl v dubnu dekorován medailí *Signum Laudis* za statečnost před nepřítelem. V červenci téhož roku pak při bojích v Haliči dočasně velel celému praporu. V září pak byl vyznamenán *Vojenským záslužným křížem*. Pluk se přesunul na italské bojiště a v květnu 1916 byl Lukáš dekorován druhou medailí *Signum Laudis*. Od září 1916 nastoupil jako velitel kursu pro jezdce–pátrače ve Vídni, v srpnu 1917 se pak vrátil k náhradnímu praporu 91. pluku do Brücku nad Litavou, kde byl jmenován předsedou historické skupiny a demobilizačním referentem. Téhož roku obdržel *Karlův kříž* a v únoru 1918 byl povýšen na hejtmana. V prosinci téhož roku se oženil a v březnu 1919 se ve Vídni přihlásil do řad Československé armády, kde také na ambasádě složil přísahu nově vzniklé republice. Do Československa se vrátil v listopadu a do činné služby nastoupil až po prověrkách v dubnu 1920, kdy byl zařazen jako velitel roty 111. pěšího pluku na Podkarpatské Rusi. Po řadě přeložení a zdravotních komplikací strávil poslední roky svého života ve Vojenském zeměpisném ústavu, Ústřední knihovně MNO a na Zemském vojenském velitelství. Podle pamětníků to byl statečný a zkušený důstojník, upřímný, přísný, ale spravedlivý. Nesnášel podlézání, s nadřízenými jednal jako se sobě rovnými. Přestože uváděl jako rodnou řeč němčinu, češtinu ovládal slovem i písmem.

foto hrobu: archiv SPH, portrét: <http://www.ir91.cz/clanky/pripad-svejk/rudolf-lukas.html>
volně podle: <http://www.ir91.cz/clanky/pripad-svejk/rudolf-lukas.html>